ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობის

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველობის გამოცემა

1938 წ. მარტის 1 № 6 თბილისი.

ს ი ნ ა ა ა რ ს ი

საქართველოს სსრ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილება მიღებული მე-7 მოწვევის მე-4 სესიაზე.

24. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დებულების დამტკიცების შესახებ.

დებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების შესახებ.

საქართველოს სსრ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილება მიღებული მე-7 მოწვევის მე-4 სესიაზე.

004.0

24. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სსრ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

დამტკიცებულ იქნას დებულება საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების შესახებ.

საქ. სსრ ც.ა.კ-ის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

საქ. სსრ ც.ა.კ-ის მდივნის მ. ა. **ვ. ბუჯიაშვილი.**

1938 წ. თებერვლის 26.
თბილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 48 №-ში 1938 წ. თებერვლის 28.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დ ე ბ ულ ე ბ ა

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების შესახებ.

თ ა ვ ი I

საარჩევნო სისტემა.

მუხლი 1. საქართველოს სსრ კონსტიტუციის 147 მუხლის საფუძველზე საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატებს ამომრჩევლები ირჩევენ საყოველთაო, თანასწორი და პირდაპირი საარჩევნო უფლების საფუძველზე ფარული კენჭისყრით.

მუხლი 2. საქართველოს სსრ კონსტიტუციის 148 მუხლის საფუძველზე დეპუტატთა არჩევნები საყოველთაოა: საქართველოს სსრ ყველა მოქალაქეს, რომელსაც 18 წელი შეუსრულდა, დამოუკიდებლად რასობრივი და ნაციონალური კუთვნილებისა, სარწმუნოებისა, განათლების ცენზისა, ბინადრობისა, სოციალური წარმოშობისა, ქონებრივი მდგომარეობისა და წარსული საქმიანობისა, უფლება აქვს მონაწილეობა მიიღოს დეპუტატთა არჩევნებში და არჩეულ იქნას საქართველოს სსრ უმაღლეს საბჭოში, გარდა შეშლილებისა და იმ პირებისა, რომელნიც სასამართლოს მიერ მსჯავრდადებული არიან საარჩევნო უფლებათა ჩამორთმევით.

მუხლი 3. საქართველოს სსრ კონსტიტუციის 149 მუხლის საფუძველზე დეპუტატთა არჩევნები თანასწორია: თვითეულ მოქალაქეს ერთი ხმა აქვს; ყველა მოქალაქე მონაწილეობს არჩევნებში თანასწორ საფუძვლებზე.

მუხლი 4. საქართველოს სსრ კონსტიტუციის 150 მუხლის საფუძველზე ქალები სარგებლობენ უფლებით აირჩიონ და არჩეულ იქნან მამაკაცების თანაბრად.

მუხლი 5. საქართველოს სსრ კონსტიტუცის 151 მუხლის საფუძველზე წითელი არმიის რიგებში მყოფი მოქალაქენი სარგებლობენ უფლებით აირჩიონ და არჩეულ იქნან ყველა მოქალაქის თანაბრად.

მუხლი 6. საქართველოს სსრ კონსტიტუციის 154 მუხლის საფუძველზე კანდიდატები არჩევნების დროს წამოყენებულ იქნებიან საარჩევნო ოლქების მიხედვით.

თ ა ვ ი II

ამომრჩეველთა სიები.

მუხლი 7. ამომრჩეველთა სიებს ადგენენ ქალაქებში მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭო, ხოლო იმ ქალაქებში, რომელთაც რაიონული დაყოფა აქვთ,—რაიონული საბჭო; სასოფლო ადგილებისა და დაბებში—მშრომელთა დეპუტატების სასოფლო საბჭო.

მუხლი 8. ამომრჩეველთა სიებში შეიტანებიან ყველა მოქალაქენი, რომლებსაც აქვთ საარჩევნო უფლება, სიების შედგენის მომენტისათვის ცხოვრობენ (მუდმივად ან დროებით) მოცემული საბჭოს ტერიტორიაზე და არჩევნების დღისათვის 18 წელი შეუსრულდათ.

მუხლი 9. ამომრჩეველთა სიებში არ შეიტანებიან სასამართლო განაჩენით საარჩევნო უფლებაჩამორთმეული პირნი მთელი იმ ვადის განმავლობაში, რა ვადითაც საარჩევნო უფლებათა ჩამორთმევა განაჩენშია განსაზღვრული, აგრეთვე ის პირნი, რომლებიც კანონით დადგენილი წესით ცნობილი არიან შეშლილებად.

მუხლი 10. ამომრჩეველთა სიები სდგება თვითეული საარჩევნო უბნის მიხედვით ალფაბეტური წესით ამომრჩევლის გვარის, სახელისა და მამის სახელის, ასაკისა და საცხოვრებელი ადგილის აღნიშვნით და ამ სიებს ხელს აწერენ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს თავმჯდომარე და მდივანი.

მუხლი 11. ამომრჩეველთაგან არავინ არ შეიძლება შეტანილ იქნას ერთზე მეტ საარჩევნო სიაში.

მუხლი 12. სამხედრო ნაწილებსა და ჯარების შენაერთებში მყოფ ამომრჩეველთა სიებს ადგენს სარდლობა მეთაურისა და სამხედრო კომისრის ხელმოწერით. ყველა დანარჩენი სამხედრო მოსამსახურე ამომრჩეველთა სიებში შეაქვთ საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით მშრომელთა დეპუტატების სათანადო საბჭოებს.

მუხლი 13. ამომრჩეველთა სიები იმ საარჩევნო უბნების, რომლებიც იქმნება სავადმყოფოებთან, სამშობიარო სახლებთან, სანატორიუმებთან და სხვა სამკურნალო დაწესებულებებთან, სდგება როგორც ავადმყოფ მოქალაქეებზე, ისე იმ სამედიცინო პერსონალზედაც, რომელიც არჩევნების დღეს მორიგედ იმყოფება. არჩევნებში მონაწილეობის მიღება არ შეუძლიანთ ავადმყოფებს, რომლებიც იმყოფებიან საქუნთრუშო და სადიფტერიტო განყოფილებებში.

მუხლი 14. არჩევნებამდე 30 დღით ადრე მშრომელთა დეპუტატების საბჭო ამომრჩეველთა სიებს გამოაკრავს საყოველთაო გასაცნობად ან უზრუნველჰყოფს ამომრჩევლებისათვის ამ სიების გაცნობის შესაძლებლობას საბჭოს შენობაში.

მუხლი 15. ამომრჩეველთა სიების დედანი ინახება შესაბამისად მშრომელთა დეპუტატების საბჭოში და სამხედრო ნაწილში ან ჯარების შენაერთში.

მუხლი 16. ამომრჩეველთა სიის გამოქვეყნებიდან არჩევნების დღემდე ამომრჩევლის მიერ თავისი ადგილსამყოფელის გამოცვლის დროს მშრომელთა დეპუტატების სათანადო საბჭო აძლევს მას ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ დაწესებული ფორმით „ხმის მიცემის უფლების მოწმობას“ და ამომრჩეველთა სიაში აღნიშნავს—„წავიდა“, ახალ საცხოვრებელ პუნქტში—მუდმივსა თუ დროებითში—ამომრჩეველი შეაქვთ ამომრჩეველთა სიაში პირადობის მოწმობის, აგრეთვე „ხმის მიცემის უფლების მოწმობის“ წარდგენისას.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მუხლი 17. განცხადება ამომრჩეველთა სიაში დაშვებული შეცდომის შესახებ (სიებში შეუტანლობა, სიებიდან ამოშლა, გვარის, სახელის და მამის სახელის დამახინჯება, საარჩევნო უფლებაჩამორთმეულ პირთა არასწორად შეტანა სიებში) შეიტანება მშრომელთა დეპუტატების იმ საბჭოში, რომელმაც სიები გამოაქვეყნა.

მუხლი 18. მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტი მოვალეა თვითეული განცხადება ამომრჩეველთა სიაში დაშვებული შეცდომის შესახებ განიხილოს სამი დღის ვადაში.

მუხლი 19. ამომრჩეველთა სიაში დაშვებული შეცდომის შესახებ განცხადების განხილვის შემდეგ, მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტი მოვალეა ან შეიტანოს საჭირო შესწორებანი ამომრჩეველთა სიაში, ან განმცხადებელს მისცეს წერილობითი ცნობა მისი განცხადების უარყოფის მოტივების შესახებ; თუ განმცხადებელი არ ეთანხმება მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს გადაწყვეტილებას, მას შეუძლიან საჩივარი შეიტანოს სახალხო სასამართლოში.

მუხლი 20. სახალხო სასამართლო ვალდებულია სამი დღის განმავლობაში სასამართლოს ღია სხდომაზე განმცხადებლისა და საბჭოს წარმომადგენლის გამოძახებით განიხილოს საჩივარი სიაში დაშვებული შეცდომის შესახებ და თავისი გადაწყვეტილება დაუყოვნებლივ აცნობოს როგორც განმცხადებელს, ისე საბჭოს. სახალხო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა.

თ ა ვ ი III

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საარჩევნო ოლქები.

მუხლი 21. საქართველოს სრს კონსტიტუციის 28 მუხლის საფუძველზე საქართველოს სსრ უმაღლეს საბჭოს ირჩევენ საქართველოს სსრ მოქალაქენი საარჩევნო ოლქების მიხედვით.

მუხლი 22. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საარჩევნო ოლქი სდგება შემდეგი პრინციპით: ოლქზე 15.000 მცხოვრები. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების თვითეული საარჩევნო ოლქი ჰგზავნის ერთ დეპუტატს.

მუხლი 23. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საარჩევნო ოლქებს ჰქმნის საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი.

მუხლი 24. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საარჩევნო ოლქების სიას აქვეყნებს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი არჩევნების დღის დანიშვნასთან ერთად.

თ ა ვ ი IV

საარჩევნო უბნები.

მუხლი 25. საარჩევნო ბიულეტენების მისაღებად და ხმების დასათვლელად საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საარჩევნო ოლქებში შემავალი ქალაქებისა და რაიონების ტერიტორია იყოფა საარჩევნო უბნებად.

მუხლი 26. საარჩევნო უბნებს ჰქმნიან ქალაქებში მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოები, იმ ქალაქებში, რომლებსაც რაიონული დაყოფა აქვთ —მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოები; სასოფლო ადგილებში— მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოები.

მუხლი 27. საარჩევნო უბნების შექმნა ხდება არჩევნებამდე არაუგვიანეს 45 დღისა.

მუხლი 28. იმ სასოფლო საბჭოს ტერიტორია, რომელიც ითვლის არა უმეტეს 2.000 მცხოვრებისა, შეადგენს, როგორც წესი, ერთ საარჩევნო უბანს; თვითეულ დაბასა და სოფელში, რომელშიც ირიცხება 500 და მეტი მცხოვრები, მაგრამ არა უმეტეს 2.000-ისა, ეწყობა ცალკე საარჩევნო უბანი.

იმ სოფლებში ან სოფელთა ჯგუფში, რომელთა მოსახლეობა 500 მცხოვრებზე ნაკლებია, მაგრამ არა უმცირეს 300 მცხოვრებისა, თუ ასეთი სოფლების მანძილი საარჩევნო უბნის ცენტრამდე 10 კილომეტრს აღემატება, შეიძლება შეიქმნას ცალკე საარჩევნო უბნები.

მუხლი 29. შორეულ რაიონებში, საცად მცირე მოსახლე ადგილები სჭარბობენ, დაიშვება საარჩევნო უბნების მოწყობა არანაკლებ 100 მცხოვრების რაოდენობით.

მთაგორიანი და მომთაბარე რაიონებისათვის საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ნებართვით დაიშვება საარჩევნო უბნების მოწყობა 100 მცხოვრებზე ნაკლები რაოდენობით, მაგრამ არა უმცირეს 50 მცხოვრებისა.

მუხლი 30. ქალაქები. მუშათა დაბები, აგრეთვე სოფლები და სასოფლო საბჭოს ტერიტორია, რომლებიც 2.000 მცხოვრებზე მეტს ითვლიან, იყოფიან საარჩევნო უბნებად შემდეგი ანგარიშით: ერთი საარჩევნო უბანი 1.500—2.500 მცხოვრებზე.

მუხლი 31. სამხედრო ნაწილები და ჯარის შენაერთები შეადგენენ ცალკე საარჩევნო უბნებს არანაკლებ 50 და არაუმეტეს, ვიდრე 1.500 ამომრჩევლით, რომლებიც შედიან საარჩევნო ოლქში ნაწილის ან ჯარის შენაერთის ადგილსამყოფელის მიხედვით.

მუხლი 32., საავადმყოფოებთან, სამშობიარო სახლებთან, სანატორიუმებთან და ინვალიდთა სახლებთან, სადაც ამომრჩეველთა რაოდენობა 50-ზე ნაკლები არ არის, იქმნება ცალკე საარჩევნო უბნები.

საავადმყოფოებში, რომლებსაც რამდენიმე კორპუსი აქვთ, დაიშვება საარჩევნო უბნების შექმნა ცალკეულ კორპუსებში, თუ თვითეულ მათგანში არის არანაკლებ 50 ამომრჩევლისა.

საავადმყოფოებსა და სხვა სამკურნალო დაწესებულებებში, სადაც ცალკე საარჩევნო უბნები არ ეწყობა, დაიშვება საარჩევნო ბიულეტენების მიღება თვით საავადმყოფოებსა და სამკურნალო დაწესებულებებში საარჩევნო კომისიების გამოყოფილ წევრთა მიერ. ამ შემთხვევებში საავადმყოფოებს მოამარაგებენ ცალკე საარჩევნო ყუთებით.

მუხლი 33. იმ გემებს, რომლებზედაც ამომრჩეველთა რაოდენობა 25-ზე ნაკლები არ არის და რომლებიც არჩევნების დღეს გზაში იმყოფებიან, შეუძლიანთ შეადგინონ ცალკე საარჩევნო უბნები, რომლებიც შევლენ საარჩევნო ოლქებში გემის მიწერის ადგილის მიხედვით.

თ ა ვ ი V

საარჩევნო კომისიები.

მუხლი 34. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისია სდგება საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და მშრომელთა საზოგადოებების წარმომადგენელთაგან და მას ამტკიცებს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი არჩევნების დღის გამოქვეყნებასთან ერთად.

მუხლი 35. ცენტრალური საარჩევნო კომისია იქმნება თავმჯდომარის, თავმჯდომარის მოადგილის, მდივნისა და 12 წევრის შემადგენლობით.

მუხლი 36. ცენტრალური საარჩევნო კომისია:

ა) საქართველოს სსრ მთელ ტერიტორიაზე თვალყურს ადევნებს იმას, რომ არჩევნების მსვლელობაში განუხრელად შესრულდეს „დებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების შესახებ“;

ბ) განიხილავს საჩივრებს საარჩევნო კომისიების არასწორ მოქმედებათა შესახებ და საჩივრების გამო გამოიტანს საბოლოო გადაწყვეტილებებს;

გ) აწესებს ბეჭდების, საარჩევნო ყუთების ნიმუშებს, „ხმის მიცემის უფლების მოწმობის“ ფორმას, საარჩევნო ბიულეტენებისა და მათი კონვერტების ფორმასა და ფერს, ამომრჩეველთა სიის ფორმას, ხმების დათვლის ოქმების ფორმას, არჩევის შესახებ მოწმობათა ფორმას;

დ) ახდენს საქართველოს სსრ უმაღლეს საბჭოში არჩეულ დეპუტატთა რეგისტრაციას;

ე) საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს სამანდატო კომისიას გადასცემს არჩევნების საქმისწარმოებას.

მუხლი 37. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების თვითეულ საარჩევნო ოლქში იქმნება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისია.

მუხლი 38. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისიები სდგებიან საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და მშრომელთა საზოგადოებების წარმომადგენელთაგან და მათ ამტკიცებს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი, ხოლო აფხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიებზე ამტკიცებენ ასსრ უმაღლესი საბჭოების პრეზიდიუმები და ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭო არაუგვიანეს 55 დღისა არჩევნებამდე.

მუხლი 39. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისია იქმნება თავმჯდომარის, თავმჯდომარის მოადგილის, მდივნისა და 6 წევრის შემადგენლობით.

მუხლი 40. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისია:

ა) თვალყურს ადევნებს საარჩევნო უბანთა დროულად მოწყობას მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების სათანადო აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ;

ბ) აწესებს საარჩევნო უბნების რიგითს ნომრებს;

გ) თვალყურს ადევნებს ამომრჩეველთა სიების დროულად შედგენას და მათ ყველასთვის გაცნობას;

დ) ახდენს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატების იმ კანდიდატთა რეგისტრაციას, რომელნიც წამოყენებულნი არიან საქართველოს სსრ კონსტიტუციისა და „საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დებულების“ მოთხოვნათა დაცვით;

ე) ამარაგებს საუბნო საარჩევნო კომისიებს დაწესებული ფორმის საარჩევნო ბიულეტენებითა და კონვერტებით;

ვ) აწარმოებს ხმების დათვლას და არკვევს არჩევნების შედეგებს ოლქში;

ზ) ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას წარუდგენს არჩევნების საქმისწარმოებას;

თ) აძლევს არჩეულ დეპუტატს მოწმობას არჩევის შესახებ.

მუხლი 41. საუბნო საარჩევნო კომისიები სდგებიან საზოგადოებრივი ორგანოებისა და მშრომელთა საზოგადოებების წარმომადგენელთაგან და მათ ამტკიცებენ ქალაქებში მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოები, ხოლო იმ ქალაქებში, რომლებსაც რაიონული დაყოფა აქვთ—მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოები; სასოფლო ადგილებში—მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოები—არჩევნებამდე არაუგვიანეს 40 დღისა.

მუხლი 42. საუბნო საარჩევნო კომისია იქმნება თავმჯდომარის, თავმჯდომარის მოადგილის, მდივნისა და 2-6 წევრის შემადგენლობით.

მუხლი 43. საუბნო საარჩევნო კომისია:

ა) აწარმოებს საარჩევნო ბიულეტენების მიღებას საარჩევნო უბანში;

ბ) აწარმოებს ხმების დათვლას საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს თვითეული კანდიდატის მიხედვით;

გ) არჩევნების საქმისწარმოებას გადასცემს საოლქო საარჩევნო კომისიას.

მუხლი 44. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის, საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიების სხდომები კანონიერად ჩაითვლება, თუ მათში მონაწილეობას იღებს კომისიათა საერთო შემადგენლობის ნახევარზე მეტი.

მუხლი 45. ყველა საკითხი საარჩევნო კომისიებში სწყდება ხმის უბრალო უმრავლესობით; როდესაც ხმები თანაბარია—თავმჯდომარის ხმა გადასწონის.

მუხლი 46. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების მოხდენასთან დაკავშირებულ ხარჯებს გაიღებს სახელმწიფო.

მუხლი 47. ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას, საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიებს აქვთ თავიანთი ბეჭედი ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ დაწესებული ნიმუშის მიხედვით.

თ ა ვ ი VI

საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატთა წამოყენების წესი.

მუხლი 48. საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოში კანდიდატების წამოყენების უფლება უზრუნველყოფილია საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისათვის და მშრომელთა საზოგადოებებისათვის—საქართველოს სს რესპუბლიკის კონსტიტუციის 154 მუხლის საფუძველზე: კომუნისტური პარტიული ორგანიზაციებისა, პროფესიული კავშირებისა, კოოპერატივებისა, ახალგაზრდობის ორგანიზაციებისა, კულტურული საზოგადოებებისა და სხვა ორგანიზაციებისათვის, რომლებიც რეგისტრირებული არიან კანონით დადგენილი წესით.

მუხლი 49. კანდიდატების წემოყენების უფლებას ანხორციელებენ, როგორც საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა და მშრომელების საზოგადოებათა ცენტრალური ორგანოები, ისე მათი რესპუბლიკური, საოლქო და სარაიონო ორგანოები, ისევე როგორც საერთო კრებები მუშებისა და მოსამსახურეებისა საწარმოებში, წითელ არმიელებისა—სამხედრო ნაწილებში, აგრეთვე საერთო კრებები გლეხებისა—კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობების მუშებისა და მოსამსახურეებისა—საბჭოთა მეურნეობებში.

მუხლი 50. დეპუტატობის კანდიდატები არ შეიძლება იყვნენ საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისიების, აგრეთვე იმ ოლქის საუბნო საარჩევნო კომისიების წევრები, სადაც ისინი წამოყენებული არიან დეპუტატობის კანდიდატებად.

მუხლი 51. არაუგვიანეს 30 დღისა არჩევნებამდე ყველა საზოგადოებრივი ორგანიზაცია ან მშრომელთა საზოგადოებანი, რომელნიც აყენებენ საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებს, ვალდებულნი არიან რეგისტრაციაში გაატარონ დეპუტატობის კანდიდატები საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების სათანადო საოლქო საარჩევნო კომისიაში.

მუხლი 52. საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისიები ვალდებული არიან რეგისტრაციაში გაატარონ საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის ყველა კანდიდატი, წამოყენებული საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და მშრომელთა საზოგადოებების მიერ საქართველოს სს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და „სა-

ქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დებულების მოთხოვნათა დაცვით.

მუხლი 53. საზოგადოებრივი ორგანიზაცია ან მშრომელთა საზოგადოება რომელნიც აყენებენ საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატს, ვალდებულნი არიან წარადგინონ საოლქო საარჩევნო კომისიაში შემდეგი დოკუმენტები:

ა) დეპუტატობის კანდიდატის წამომყენებელი კრების ან სხდომის ოქმი, ხელმოწერილი პრეზიდიუმის წევრების მიერ, მათი ასაკის, საცხოვრებელი ადგილის, კანდიდატის წამომყენებელი ორგანიზაციის სახელწოდების, დეპუტატობის კანდიდატის წამომყენებელი კრების ან სხდომის ადგილის, დროისა და მონაწილეთა რაოდენობის აღნიშვნით, ამასთან ოქმში აღნიშნულ უნდა იქნას დეპუტატობის კანდიდატის გვარი, სახელი, მამის სახელი, მისი ასაკი, საცხოვრებელი ადგილი, პარტიულობა მოსაქმეობა;

ბ) დეპუტატობის კანდიდატის განცხადება, რომ იგი თანახმაა კენჭი იყაროს ამ საარჩევნო ოლქში მისი წამომყენებელი ორგანიზაციის სახელით.

მუხლი 54. საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატს შეუძლიან კენჭი იყაროს მხოლოდ ერთ ოლქში.

მუხლი 55. საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისიის უარი იმაზე, რომ რეგისტრაციაში გაატაროს დეპუტატობის კანდიდატი, შეიძლება გასაჩივრებულ იქნას ორი დღის ვადაში ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, რომლის გადაწყვეტილება საბოლოოა.

მუხლი 56. საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის თვითეული რეგისტრირებული კანდიდატის გვარი, სახელი, მამის სახელი, ასაკი, მოსაქმეობა, პარტიულობა და იმ საზოგადოებრივი ორგანიზაციის სახელწოდება, რომელმაც კანდიდატი წამოაყენა, ქვეყნდება საოლქო საარჩევნო კომისიის მიერ არჩევნებამდე არაუგვიანეს 25 დღისა.

მუხლი 57. საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის ყველა რეგისტრირებული კანდიდატი აუცილებლდა უნდა იქნას შეტანილი საარჩევნო ბიულეტენში.

მუხლი 58. საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისიები ვალდებულნი არიან საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნებამდე არაუგვიანეს 15 დღისა დაბეჭდონ და დაუგზავნონ ყველა საუბნო საარჩევნო კომისიას საარჩევნო ბიულეტენები.

მუხლი 59. საარჩევნო ბიულეტენები იბეჭდება სათანადო საარჩევნო ოლქის მოსახლეობის ენებზე.

მუხლი 60. საარჩევნო ბიულეტენები იბეჭდება ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ დაწესებული ფორმის მიხედვით და იმ რაოდენობით, რაც უზრუნველჰყოფს ყველა ამომრჩევლის მომარაგებას საარჩევნო ბიულეტენებით.

მუხლი 61. თვითეული ორგანიზაციისათვის, რომელმაც წამოაყენა კანდიდატი, რეგისტრირებული საოლქო საარჩევნო კომისიაში, ისევე როგორც საქა-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რთველოს სს რესპუბლიკის თვითეული მოქალაქისათვის, უზრუნველყოფილია უფლება დაუბრკოლებლივ გასწიოს აგიტაცია ამ კანდიდატის სასარგებლოდ კრებებზე, პრესაში და სხვა საშუალებებით, თანახმად საქართველოს სს რესპუბლიკის კონსტიტუციის 138 მუხლისა.

თავი VII

კენჭისყრის წესი.

მუხლი 62. საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნები ხდება ერთი დღის—საქართველოს სს რესპუბლიკისათვის საერთო დღის—განმავლობაში.

მუხლი 63. საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დღეს აწესებს საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი არჩევნების ვადამდე არაუგვიანეს 2 თვისა. არჩევნები ხდება არა სამუშაო დღეს.

მუხლი 64. არჩევნების წინ უკანასკნელი 20 დღის განმავლობაში საუბნო საარჩევნო კომისია ყოველდღე აქვეყნებს ან რაიმე სხვა საშუალებით ფართოდ აცნობებს ამომრჩევლებს არჩევნების დღესა და არჩევნების ადგილს.

მუხლი 65. ამომრჩეველთა მიერ ხმის მიცემა ხდება არჩევნების დღეს დილის 6 საათიდან ღამის 12 საათამდე ადგილობრივი დროით.

მუხლი 66. არჩევნების დღეს დილის 6 საათზე საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრების თანადასწრებით ამოწმებს საარჩევნო ყუთებს და იმას, არის თუ არა ამომრჩეველთა სია შედგენილი დაწესებული ფორმის მიხედვით, რის შემდეგ ხურავს და ლუქავს ყუთებს კომისიის ბეჭდით და იწვევს ამომრჩევლებს დაიწყონ ხმის მიცემა.

მუხლი 67. თვითეული ამომრჩეველი ხმას აძლევს პირადად, რისთვისაც ცხადდება ხმის მიცემისათვის გამოყოფილ შენობაში, ამასთანავე ამომრჩეველთა მიერ ხმის მიცემა ხდება კონვერტში დაბეჭდილი საარჩევნო ბიულეტენების საარჩევნო ყუთში ჩაშვების გზით.

მუხლი 68. საარჩევნო შენობაში ბიულეტენების შესავსებად გამოიყოფა ცალკე ოთახი, სადაც ხმის მიცემის დროს აკრძალულია იყოს ვინმე, მათ რიცხვში საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრებიც, გარდა ხმის მიმცემთა; თუ ბიულეტენების შესავსებად ოთახში ერთდროულად შეშვებულ იქნება რამდენიმე ამომრჩეველი, იქ უნდა დაიდგას იმდენი ტიხრი ან შირმა, რამდენი ამომრჩეველიც შეშვებულ იქნება ერთდროულად.

მუხლი 69. საარჩევნო შენობაში მისული ამომრჩეველი საუბნო საარჩევნო კომისიის მდივანს ან წევრს წარუდგენს ან პასპორტს, ან საკოლმეურნეო წიგნაკს, ან პროფკავშირის ბილეთს, ან პირადობის სხვა მოწმობას, და ამომრჩეველთა სიის მიხედვით შემოწმებისა და ამომრჩეველთა სიაში აღნიშვნის შემდეგ ღებულობს დაწესებული ნიმუშის საარჩევნო ბიულეტენსა და კონვერტს.

მუხლი 70. იმ პირებზე, რომლებიც გამოცხადდნენ საარჩევნო შენობაში „ხმის მიცემის უფლების მოწმობით", თანახმად ამა „საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დებულების" მე-16 მუხლისა, საუბნო საარჩევნო კომისია ადგენს განსაკუთრებულ სიას, რაც დაერთვის ამომრჩეველთა სიას.

მუხლი 71. სარჩევნო ბიულეტენების შესავსებად გამოყოფილ ოთახში ამომრჩეველი საარჩევნო ბიულეტენში სტოვებს იმ კანდიდატის გვარს, რომელსაც ხმას აძლევს, დანარჩენებს შლის; ამომრჩეველი ბიულეტენს სდებს კონვერტში, ბეჭდავს მას, გადის იმ ოთახში, სადაც საუბნო საარჩევნო კომისია იმყოფება, და კონვერტს საარჩევნო ბიულეტენით ჩაუშვებს საარჩევნო ყუთში.

მუხლი 72. ამომრჩევლებს, რომელთაც წერა-კითხვის უცოდინარობის ან რაიმე ფიზიკური ნაკლის გამო შესაძლებლობა არა აქვთ დამოუკიდებლად შეავსონ საარჩევნო ბიულეტენი, უფლება აქვთ მიიწვიონ იმ ოთახში, სადაც საარჩევნო ბიულეტენები ივსება, საარჩევნო ბულეტენის შესავსებად რომელიმე სხვა ამომრჩეველი.

მუხლი 73. საარჩევნო აგიტაცია საარჩევნო შენობაში ხმის მიცემის დროს არ დაიშვება.

მუხლი 74. პასუხისმგებლობა წესრიგისათვის საარჩევნო შენობაში ეკისრება კომისიის თავმჯდომარეს, და მისი განკარგულებანი ყველა დამსწრესათვის სავალდებულოა.

მუხლი 75. არჩევნების დღეს ღამის 12 საათზე საუბნო საარჩევნო კომისიის დავმჯდომარე ხმის მიცემას დამთავრებულად აცხადებს, და კომისია იწყებს ყუთების გახსნას.

თავი VIII

არჩევნების შედეგების გამორკვევა.

მუხლი 76. შენობაში, სადაც საუბნო საარჩევნო კომისია ხმებს ითვლის, ხმების დათვლაზე დასწრების უფლება აქვს საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და მშრომელთა საზოგადოებების წარმომადგენლებს, რომელთაც საამისოდ სპეციალური რწმუნება აქვთ, აგრეთვე პრესის წარმომადგენლებს.

მუხლი 77. საუბნო საარჩევნო კომისია, ყუთების გახსნის შემდეგ, მიცემული კონვერტების რიცხვს ადარებს ხმის მიცემაში მონაწილე პირთა რიცხვს და შედარების შედეგები შეაქვს ოქმში.

მუხლი 78. საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე საუბნო საარჩევნო კომისიის ყველა წევრის თანდასწრებით ხსნის კონვერტებს და აქვეყნებს ხმის მიცემის შედეგებს თვითეული ბიულეტენის მიხედვით.

მუხლი 79. კომისიის მდივანი და საუბნო საარჩევნო კომისიის საამისოდ რწმუნებული წევრები დეპუტატობის თვითეულ კანდიდატზე ადგენენ დასათვლელ ფურცელს 2 ცალად.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ხლი 80. გაუქმებულად ჩაითვლება ბიულეტენები:

ა) არადაწესებული ნიმუშისა და ფერისა;

ბ) მიცემული უკონვერტოდ ან არადაწესებული ნიმუშის კონვერტით;

გ) კანდიდატთა ისეთი რაოდენობით, რომელიც აღემატება ასარჩევ დეპუტატთა რიცხვს;

მუხლი 81. საარჩევნო ბიულეტენის სინამდვილეში ეჭვის შეტანისას საკითხს სწყვეტს საუბნო საარჩევნო კომისია ხმის მიცემით, რაც ოქმში აღინიშნება.

მუხლი 82. საუბნო საარჩევნო კომისია დაწესებული ფორმით შეადგენს ხმის მიცემის ოქმს ორ ცალად, რომლებსაც ხელს აწერს საუბნო საარჩევნო კომისიის ყველა წევრი, მათ შორის აუცილებლად თავმჯდომარე და მდივანი.

მუხლი 83. საუბნო საარჩევნო კომისიის ხმის მიცემის ოქმში უნდა აღინიშნოს:

ა) ხმის მიცემის დაწყებისა და დამთავრების დრო;

ბ) ამომრჩეველთა რიცხვი, რომლებმაც ხმა მისცეს ამომრჩეველთა სიის მიხედვით;

გ) ამომრჩეველთა რიცხვი, რომლებმაც ხმა მისცეს „ხმის მიცემის უფლების მოწმობებით";

დ) მიცემულ კონვერტთა რიცხვი;

ე) საუბნო საარჩევნო კომისიაში შეტანილ განცხადებათა და საჩივართა მოკლე შინაარსი და საუბნო საარჩევნო კომისიის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებანი;

ვ) ხმების დათვლის შედეგები თვითეული კანდიდატის მიხედვით.

მუხლი 84. ხმების დათვლის დამთავრებისა და ოქმის შედგენის შემდეგ, კომისიის თავმჯდომარე კომისიის ყველა წევრის თანდასწრებით აქვეყნებს კენჭისყრის შედეგებს.

მუხლი 85. საუბნო საარჩევნო კომისიის მიერ შედგენილი კენჭისყრის ოქმის ერთი ცალი, საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს კანდიდატებზე შედგენილი დასათვლელი ფურცლების ორივე ცალთან ერთად, იგზავნება სპეციალური კაცის ხელით 24 საათის განმავლობაში საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისიაში.

მუხლი 86. ყველა საარჩევნო ბიულეტენი (ნამდვილნი ცალკე და გაუქმებულად ცნობილნი ცალკე) უნდა დაილუქოს საუბნო საარჩევნო კომისიის ბეჭდით და კენჭისყრის ოქმის მეორე ცალთან და ბეჭედთან ერთად საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარემ შესანახად უნდა ჩააბაროს: ქალაქებში—მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოებს, ხოლო იმ ქალაქებში, რომელთაც რაიონული დაყოფა აქვთ, მშრომელთა დეპუტატების რაიონულ საბჭოებს; სასოფლო ადგილებში—მშრომელთა დეპუტატების რაიონულ საბჭოებს.

მუხლი 87. მშრომელთა დეპუტატების საბჭოებს ეკისრებათ მოვალეობა—შეინახონ საარჩევნო ბიულეტენები, სანამ სათანადო ოლქის დეპუტატის მანდატს საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო დაამტკიცებდეს.

მუხლი 88. საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისია აწარმოებს ხმების დათვლას საუბნო საარჩევნო კომისიების მიერ წარმოდგენილი ოქმების საფუძველზე.

მუხლი 89. იმ შენობაში, სადაც საოლქო საარჩევნო კომისია ხმებს ითვლის, ხმების დათვლაზე დასწრების უფლება აქვთ საზოგადოებრივ ორგანიზაციებისა და მშრომელთა საზოგადოებების წარმომადგენლებს, რომელთაც საამისოდ სპეციალური რწმუნება აქვთ, აგრეთვე პრესის წარმომადგენლებს.

მუხლი 90. თვითეულ კანდიდატზე საოლქო საარჩევნო კომისია 2 ცალად ადგენს დასათვლელ ფურცელს, რომელშიც აღინიშნება დეპუტატობის თვითეული კანდიდატის მიერ მიღებული ხმების რაოდენობა.

მუხლი 91. საოლქო საარჩევნო კომისია ადგენს კენჭისყრის ოქმს 2 ცალად, რომლებსაც ხელს აწერს საოლქო საარჩევნო კომისიის ყველა წევრი, მათ შორის აუცილებლად თავმჯდომარე და მდივანი.

მუხლი 92. საოლქო საარჩევნო კომისიის ოქმში უნდა აღინიშნოს:

ა) ამომრჩეველთა საერთო რიცხვი ოლქში;

ბ) საერთო რიცხვი ამომრჩევლებისა, რომლებმაც მონაწილეობა მიიღეს კენჭის ყრაში;

გ) დეპუტატობის თვითეული კანდიდატისათვის მიცემული ხმების რიცხვი;

დ) საოლქო საარჩევნო კომისიაში შეტანილ განცხადებათა და საჩივართა მოკლე შინაარსი და საოლქო საარჩევნო კომისიის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებანი.

მუხლი 93. ხმების დათვლის დამთავრების შემდეგ არაუგვიანეს 24 საათისა საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე ვალდებულია ოქმის პირველი ცალი თანდართული დასათვლელი ფურცლებით, დალუქული სახით, სპეციალური კაცის ხელით გადაუგზავნოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას.

მუხლი 94. საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატების კანდიდატი, რომელმაც მიიღო ხმების აბსოლუტური უმრავლესობა, ე. ი. ყველა იმ ხმების ნახევარზე მეტი, რაც მიცემულია ოლქში და ცნობილია ნამდვილად, არჩეულად ითვლება.

მუხლი 95. ოქმზე ხელმოწერის შემდეგ საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე აქვეყნებს არჩევნების შედეგებს და საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის არჩეულ კანდიდატს აძლევს მოწმობას არჩევის შესახებ.

მუხლი 96. თუ ვერცერთმა კანდიდატმა ვერ მიიღო ხმების აბსოლუტური უმრავლესობა, სათანადო საოლქო საარჩევნო კომისია ამას ცალკე აღნიშნავს ოქმში და აცნობებს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას და ამავე დროს აცხადებს იმ ორი კანდიდატისათვის ხელახალ კენჭისყრას, რომლებმაც მიიღეს ყველაზე მეტი ხმა, აგრეთვე ნიშნავს ხელახალი კენჭისყრის დღეს არაუგვიანეს ორი კვირის ვადისა არჩევნების პირველი ტურის გასვლის შემდეგ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მუხლი 97. თუ ოლქში მიცემული ხმების რაოდენობა შეადგენს იმ ამომრჩეველთა ნახევარზე ნაკლებს, რომლებსაც აქვთ ამ ოლქში კენჭისყრის უფლება, საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისია ამას ცალკე აღნიშნავს ოქმში და დაუყონებლივ აცნობებს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას, ამასთან ამ შემთხვევაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია ნიშნავს ახალ არჩევნებს არაუგვიანეს ორი კვირის ვადისა პირველი არჩევნების შემდეგ.

მუხლი 98. დეპუტატობის კანდიდატებისათვის ხელახალი კენჭისყრა, ისე როგორც ახალი არჩევნები ნაცვლად არანამდვილ არჩევნებად ცნობილისა, ხდება ამომრჩეველთა სიებით, რომლებიც შედგენილია პირველი არჩევნებისათვის, და სრულ შესაბამისად ამა „დებულებისა საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების შესახებ“.

მუხლი 99. იმ შემთხვევაში, თუ დეპუტატი გავიდა საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს შემადგენლობიდან, საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი ორი კვირის ვადაში ნიშნავს სათანადო საარჩევნო ოლქში ახალი დეპუტატის არჩევნების ვადას, მაგრამ არაუგვიანეს ორი თვის ვადისა მას შემდეგ, რაც დეპუტატი გავიდა საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს შემადგენლობიდან.

მუხლი 100. ყველა ის, ვინც ძალადობით, მოტყუებით, მუქარით ან მოსყიდვით ხელს შეუშლის საქართველოს სს რესპუბლიკის მოქალაქეს განახორციელოს თავისი უფლება—აირჩიოს და არჩეულ იქნას საქართველოს სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოში,—ისჯება თავისუფლების აღკვეთით 2 წლამდე.

მუხლი 101. საბჭოს თანამდებობის პირი ან საარჩევნო კომისიის წევრი, რომელმაც სიყალბე ჩაიდინა საარჩევნო დოკუმენტებში ან განზრახ არასწორად დასთვალა ხმები,—ისჯება თავისუფლების აღკვეთით 3 წლამდე.

ჩაბარდეს პირველ
რიგში ხელწერილის ქვეშ

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ფასი 25 კაპ.

გამომცემელი საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს / საქმ. მმართველობა 1938 წ. № 11. პ/მ. რედაქტორი ი. ფელეგია

ქაღალდის ფორმატი 62×94 სმ; 1 ბეჭდვ. ფურც; 1 ბეჭდვ. ფურც. 48.500 სტამბ. ნიშანი.
გადაეცა სტამბას 2/III, ხელმოწერილია დასაბეჭდად 25/III; ტირაჟი 2.000.

მთავლიტის რწმ. № 2930. საქ. სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს სტამბა შეკ. № 262